

7.5.2012

B7-2012/0000

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/
Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos
paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu

par sarunām saistībā ar ANO Ieroču tirdzniecības līgumu (*ATT*)
(2012/0000(RSP))

Anneli Jäätteenmäki
Ārlietu komitejas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par sarunām saistībā ar ANO Ieroču tirdzniecības līgumu (ATT)
(2012/0000(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā to, ka no 2012. gada 2. līdz 27. jūlijam Ņujorkā notiks ANO konference, kurā tiks apspriests Ieroču tirdzniecības līgums (ATT),
 - ņemot vērā Padomes 2010. gada 14. jūnija Lēmumu 2010/336/KĀDP par ES darbībām, saskaņā ar Eiropas Drošības stratēģiju atbalstot ieroču tirdzniecības līgumu¹,
 - ņemot vērā Padomes Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli²,
 - ņemot vērā 2007. gada 21. jūnija rezolūciju par Ieroču tirdzniecības līgumu: kopēju starptautisko standartu noteikšana konvencionālo ieroču importam, eksportam un nodošanai³,
 - ņemot vērā ES atbildi uz ANO ģenerāļsekretāra lūgumu paust viedokli par Ieroču tirdzniecības līguma elementiem,
 - ņemot vērā starptautiskās pilsoniskās sabiedrības organizēto ieroču kontroles kampaņu,
 - ņemot vērā Lisabonas līguma 34. pantu,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā nav juridiski saistoša starptautiska līguma, kas reglamentētu konvencionālo ieroču nodošanu;
- B. tā kā Ieroču tirdzniecības līgumā, kas tiks apspriests 2012. gadā, ir jāiekļauj skaidri un saistoši noteikumi, kas atbilst augstākajiem starptautiskajiem standartiem un atbilst arī starptautiskajām humanitārajām tiesībām;
- C. tā kā vienota, saskaņota un konsekventa ES pieeja ir būtiski svarīga, lai šāds līgums tiktu pieņemts un efektīvi īstenots starptautiskā līmenī;
- D. tā kā ar Ieroču tirdzniecības līgumu ir jānostiprina pārskatatbildība un tā kā šā līguma piemērošanai ir jābūt atklātai un pārredzamai,

Pārredzamība un pārskatatbildība — stabila Ieroču tirdzniecības līguma pamats

1. norāda, ka starptautiskā eksporta vērtība, neraugoties uz ekonomikas un finanšu krīzi, ir

¹ OV L 152, 18.6.2010., 14. līdz 20. lpp.

² OV L 335, 13.12.2008., 99. līdz 103. lpp.

³ Pieņemtie teksti, P6_TA(2007)0282.

turpinājusi pieaugt, ES dalībvalstu eksports vēl aizvien veido 30 % no kopējā apjoma un ES valstis ir vienas no lielākajām ieroču ražotājām un eksportētājām pasaulē¹; tādēļ uzsver, ka ES ir pienākums izstrādāt un dot ieguldījumu noregulētā un pārredzamā starptautiskajā ieroču tirdzniecībā un ka tas ir ES interesēs;

2. atzīst ieroču industrijas ieguldījumu darba vietu radīšanā un ekonomikas izaugsmē; tomēr uzskata, ka neregulēta un nepārredzama ieroču tirdzniecība noved pie bezatbildīgas ieroču tirdzniecības, ir radījusi nevajadzīgas ciešanas cilvēkiem, saasinājusi bruņotus konfliktus, radījusi nestabilitāti, terora aktus un korupciju, kaitējusi labai pārvaldībai un sociāli ekonomiskajai attīstībai, kā arī novedusi pie tā, ka tiek pārkāpts tiesiskums, cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;
3. tādēļ aicina 2012. gada jūlija sarunās par Starptautisko ieroču tirdzniecības līgumu spert vēsturisku soli un panākt lielāku pārredzamību un pārskatbīdību, izveidojot augstus starptautiskos standartus un kritērijus, ko izmanto, vērtējot lēmumus par konvencionālo ieroču nodošanu, importu un eksportu;
4. aicina starptautisko sabiedrību demonstrēt savu apņemšanos regulēt starptautisko ieroču tirdzniecību, pilnībā izmantojot Reglamentu, lai vienotos par vispusēju tekstu, kas aptvertu visus svarīgākos jautājumus, kas nepieciešami, lai 2012. gada jūlijā apspriestais līgums būtu stabils;
5. aicina starptautisko un vispusējo ANO Ieroču tirdzniecības līgumu apspriest ātrās sarunās un pieņemt bez kavēšanās, lai tas varētu stāties spēkā;

Darbības joma

6. uzskata, ka efektīvam līgumam vajadzētu aptvert plašu konvencionālo ieroču tirdzniecības spektru, tostarp importu, eksportu, nodošanu (ieskaitot tranzītu un pārvadāšanu), ražošanu, izmantojot ārvalstu licenci, krājumu pārvaldību un visus ar ieročiem saistītos pakalpojumus, tostarp tirdzniecības starpniecību, transportēšanu un finansēšanu;
7. uzskata, ka efektīvam līgumam vajadzētu aptvert visus konvencionālo ieroču tirdzniecības aspektus, arī nodošanu no vienas valsts otrai, valsts ieroču nodošanu privātiem gala lietotājiem, komerciālu tirdzniecību, aizdošanu, dāvināšanu un jebkāda cita veida nodošanu;
8. uzskata, ka efektīvam līgumam vajadzētu aptvert arī visplašāko konvencionālo ieroču spektru, tostarp vieglos un kājnieku ieročus, to munīciju, sastāvdaļas un tehnoloģijas, kas saistītas ar to izmantošanu, ražošanu vai remontu, neatkarīgi no tā, vai šie ieroči ir paredzēti militāram izmantojumam vai citiem ar drošību un tiesībaizsardzību saistītiem mērķiem;

Kritēriji un starptautiskie standarti

¹ Dati ņemti no Stokholmas Starptautiskā miera izpētes institūta vērtību tendenču rādītājiem (izteikti ASV dolāros salīdzināmajās 1990. gada cenās), kas pieejami:

http://www.sipri.org/databases/armstransfers/background/explanations2_default

9. uzskata, ka *ATT* sekmīga darbība ilgtermiņā ir atkarīga no nevainojamu standartu pieņemšanas;
10. aicina *ATT* iekļaut atgādinājumu parakstītājvalstīm, ka visiem lēmumiem par ieroču importu, eksportu un nodošanu pilnībā jāatbilst pastāvošajām starptautiskajām saistībām, īpaši starptautiskajiem cilvēktiesību aktiem, starptautiskajām humanitārajām tiesībām un ANO hartai, tostarp reģionālo iestāžu un ANO Drošības padomes noteiktajām sankcijām un ieroču embargo;
11. mudina ANO dalībvalstis pieņemt papildu kritērijus, kas jāizstrādā kā starptautiski standarti, kuri kalpotu par norādēm tiem, kas pieņem lēmumus par ieroču eksportu, tajos jo īpaši jāietver saņēmējvalsts labas pārvaldības vēsture, demokrātija, tiesiskums, cilvēktiesības, ieroču neizplatīšana, cīņa pret korupciju, risku novēršana, ietekme uz valsts sociāliekonomisko attīstību un miera un drošības saglabāšanu reģionā; uzskata, ka līgumā ir jāiekļauj īpaši pretkorupcijas kritēriji;
12. aicina šos kritērijus iekļaut valstu riska novērtējumā, ko izstrādā kā norādes tiem, kuri pieņem lēmumus par ieroču eksportu;
13. aicina šos kritērijus izstrādāt kā kopējas darbības vadlīnijas riska novērtējumu veikšanai, uz kuriem balstās lēmumu pieņemšana par ieroču nodošanu;

Īstenošana un ziņošanas pasākumi

14. uzsver, ka liela nozīme ir efektīvai un uzticamai *ATT* īstenošanai ar uzsvaru uz pārskatatbildību, pārredzamību parakstītājvalstu atbildīgumu;
15. uzskata, ka stabilā *ATT* ir jāiekļauj noteikumi un kritēriji, saskaņā ar kuriem valstu pienākums ir pieņemt tiesību aktus un izveidot iestādi, kuras pienākums ir kontrolēt līgumā ietvertu priekšmetu nodošanu, piemērot attiecīgos tiesību aktus un piemērot sankcijas par to pārkāpšanu, kā arī izpildīt visas ziņošanas un īstenošanas prasības;
16. uzskata, ka efektīva līguma īstenošana būs atkarīga no pārredzamības veicināšanas un parakstītājvalstu apmaiņas ar informāciju un labu praksi, kas saistīta ar ieroču eksporta, importa un nodošanas lēmumu pieņemšanu;
17. uzskata, ka pieredze, kas gūta, veidojot ANO Konvencionālo ieroču reģistru, atvieglos šādas pārredzamības iedibināšanu un apmaiņu ar informāciju un aicina iekļaut reģistrā jaunas ieroču, tostarp vieglo un kājnieku ieroču un munīcijas, kategorijas;
18. tādēļ aicina iekļaut *ATT* prasību, ka parakstītājvalstīm ir regulāri jāziņo par visiem ieroču nodošanas lēmumiem, tostarp jāsniedz informācija par tāda ekipējuma veidiem, apjomiem un saņēmējiem, kuru nodošanai dota atļauja, un par visu līguma darbības jomu un noteikumu īstenošanu;
19. aicina izveidot speciālu *ATT* īstenošanas un atbalsta vienību, kuras pienākumos ietilptu parakstītājvalstu ziņojumu kompilācija un analīze, un aicina ANO ģenerālsekretāru publicēt gada pārskatu ar priekšlikumiem par līguma darbības noteikumu nostiprināšanu;

20. aicina visus ziņojumus darīt publisku pieejamus;
21. aicina ik gadu rīkot parakstītājvalstu asambleju un ik pēc pieciem gadiem organizēt pārskatīšanas konferenci, kurā tiktu mudinātas piedalīties pilsoniskās sabiedrības organizācijas;
22. uzskata, ka *ATT* darbības sekmes ilgtermiņā būs atkarīgas no pilnīgas pārredzamības un pārskatabildības eksportētājvalstu un importētājvalstu iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības priekšā; tādēļ aicina izveidot stabilus pārredzamības mehānismus, tostarp gada pārskatus, lai nostiprinātu parlamentu, pilsoniskās sabiedrības un plašākas sabiedrības iespējas prasīt savām valdībām atskaitīties par ieroču eksporta, importa un nodošanas lēmumiem;
23. uzskata, ka ikvienai parakstītājvalstij, kura lūdz palīdzību savu saistību pildīšanā, ko tai uzliek Ieroču tirdzniecības nolīgums, vajadzētu sniegt visu nepieciešamo atbalstu un tehnisko palīdzību; aicina Eiropas Savienību turpināt pasākumus ietekmes palielināšanai un palielināt palīdzību tādās jomās kā cita starpā atbalsts tiesību aktu izstrādē, iestāžu veidošanā, administratīvais atbalsts un atbalstīt vietējo profesionālo zināšanu palielināšanu visās iestādēs, kas ir iesaistītas ieroču nodošanas kontroles sistēmā, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijās un parlamentos;

ES un EP loma

24. atzīst, ka ES un tās dalībvalstis ir saskaņoti un konsekventi atbalstījušas starptautisko procesu Ieroču tirdzniecības līguma izstrādei; aicina, gatavojoties konferencē, nezaudēt apņēmību un turpināt sarunas, tostarp visaugstākajā politiskajā līmenī, diplomātiskajās aprindās un augstākā līmeņa sanāksmēs kā pirms jūlija konferences, tā ratifikācijas un īstenošanas gaitā;
25. uzskata, ka ES atbilde uz ANO ģenerāļsekretāra lūgumu paust viedokli par Ieroču tirdzniecības līguma elementiem ir pienācīgs pamats saskaņotai ES dalībvalstu rīcībai starptautiskajā *ATT* konferencē; aicina dalībvalstis atbilstīgi saistībām, ko paredz Lisabonas līgums, konferencē ieņemt Savienības nostāju, kas izklāstīta atbildē ANO ģenerāļsekretāram, lai nodrošinātu labāko iespējamo rezultātu un stabila Ieroču tirdzniecības līguma pieņemšanu;
26. aicina Komisijas vietnieci un augsto pārstāvi pirms konferences sniegt paziņojumu Parlamentam par ES nostāju, kā to paredz Lisabonas līguma 34. panta 1. punkts; pauž nodomu nosūtīt uz konferenci delegāciju, kas uzraudzīs sarunu procesu un novērtēs ES rīcības saskaņotību un konsekvenci;
27. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos / Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieci, Padomei, Komisijai, ANO un ES dalībvalstu parlamentiem.